



Saksframlegg

Vår ref. 24/2143 - 2
Saksbehandler Vegard Juliussen
Dato 25.04.2024

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
30/24	Formannskapet	07.05.2024
	Kommunestyret	

Søknad om løyve for innkreving av adkomstavgift til nordkapp-platået

Kommunedirektørens innstilling

Kommunedirektøren anbefaler at løyve gis med følgende vilkår:

Adkomstavgift

- Nordkapp kommune gir Scandic Hotels AS (Løyvehaver) løyve til å innføre adkomstavgift på Nordkapp-platået i medhold av lov om friluftslivet (friluftsloven) § 14 (Avgiften) i perioden fra 1. juni 2024 og frem til den pågående planprosessen for ny områdeplan på Nordkapphalvøya er avklart gjennom stadfestelse av ny plan, men uansett frem til 31. mai 2026.
- Avgiften skal dekke Løyvehavers kostnader knyttet til tilrettelegging og drift av parkeringsområdet og delen av utendørsområdene på Nordkapp-platået som vist på kart inntatt som vedlegg 1 til løyvet (Området).
- Avgiften skal være rimelig og må ikke stå i misforhold til de tiltak Løyvehaver har gjort og gjør på området til fordel for friluftsfolket.
- Avgiften per besøkende person og per kjøretøy fremgår av vedlegg 2 til løyvet. Avgiften kan justeres i henhold til endringene i konsumprisindeksen med virkning fra 1. juni hvert år med april 2024 som basisindeks.
- Løyvehaver skal legge frem et revisorgodkjent regnskap etter 12 måneders drift med løyve og fremlegge dette for kommunens gjennomgang. Dersom det etter 12 måneders drift viser seg at løyveinntekten vil overstige kostnadene i løyveperioden skal satsene tilpasses i den påfølgende 12 måneders periode slik at det ikke blir et avvik mellom inntekter og kostnader totalt sett over løyveperioden. Avgiften kan etter forutgående samtykke fra Nordkapp kommune også justeres dersom det oppstår uforutsette behov eller det viser seg at de faktiske kostnadene vil avvike betydelig fra de estimerte kostnadene.
- Informasjon om Avgiften skal være tydelig kommunisert på en imøtekommende måte overfor besøkende gjennom skilting på stedet og de digitale flatene for Nordkapp-platået som Scandic forvalter. Det skal komme klart frem at adgang til Nordkapphallen ikke er inkludert i Avgiften, og at det er opp til den enkelte besøkende å kjøpe inngangsbillett og besøke Nordkapphallen.

7. Avgiften skal innfordres på en måte som er praktisk og fremstår imøtekommende overfor besøkende og i tråd med beskrivelsen angitt i løyvesøknaden med vedlegg. [Løyvehaver skal også administrere parkering på Området i tråd med søknaden.

Løyvehavers drift av Området

8. Løyvehaver skal avsette ressurser til driften av Området i tråd med budsjett vedlagt løyvesøknaden både hva angår personell og materiell, og innenfor rammen av dette søke å ivareta de driftsoppgaver som er fastsatt i disse løyvevilkår på best mulig måte.

9. Anlegg, installasjoner, gjerder mv. på Området skal regelmessig inspiseres og vedlikeholdes slik at nåværende tilstand og sikring opprettholdes.

10. Sanitæranlegg skal som et minimum være åpent og tilgjengelig i perioden hvor Løyvehaver har bemanning på området knyttet til tilrettelegging av parkering og innfordring av Avgiften.

11. I åpningstiden for Nordkapphallen skal HC-toalett i Nordkapphallen være tilgjengelig for bevegelseshemmede som har behov for det, dersom det ikke finnes et tilfredsstillende alternativ for brukerne utenfor Nordkapphallen.

12. Ved opparbeidelse og drift av atkomstveier, parkeringsområder, sanitæranlegg og øvrige tilretteleggingstiltak på Området, bør det, i den grad det er praktisk, tilstrebes universell utforming for å fremme tilgjengelighet for bevegelseshemmede.

13. Renovasjonsløsningene på Området skal ha kapasitet til å ta unna normalt avfall fra besøkende.

14. Området skal regelmessig gjennomgås for å fjerne henslengt avfall. Tømming av renovasjonspunkter må tilpasses besøket til enhver tid slik at det ikke hopper seg opp avfall.

15. Tilstrekkelig stor del av parkeringsplassen, samt adkomst fra parkeringsplassen til "globusen" skal ryddes for snø ved snøfall og gruses ved behov, så lenge Nordkapphallen holdes åpen.

16. Nye skilter på Nordkapp-plataet skal utformes og plasseres i samråd med kommunen.

17. Parkering skal være tidsbegrenset slik at kjøretøy som blir stående over natten ikke kan bli stående lengre enn til kl. 12 påfølgende dag.

18. Dersom det oppstår akutt behov for å søke ly for å ivareta sikkerheten til de besøkende på plataet, skal besøkende som ikke allerede har forhåndskjøpt billett til Nordkapphallen tilbys å søke ly i Nordkapphallen uten krav om kjøp av billett.

Kontroll, oppfølging, evaluering

19. Det skal gjennomføres minimum ett møte per år mellom kommunen og Løyvehaver for å evaluere løyveordningen i løyveperioden. Møtet skal følge regnskapsåret. Kommunen kan med rimelig varsel foreta befaringer og be om redegjørelser for Løyvehaver overholdelse og oppfyllelse av løyvevilkårene.

Tilbakekall

20. Kommunen kan trekke løyvet tilbake dersom vilkår i dette vedtaket ikke blir overholdt av Løyvehaver og Løyvehaver innen rimelig frist ikke har rettet seg etter pålegg om retting.

Formannskapet 07.05.2024

Behandling

Saken sendes tilbake til kommunedirektøren, foreslått av Tor Harald Mikkola, Senterpartiet

Saken sendes tilbake til kommunedirektøren da saken ikke er behandlet etter kravene i fvl.kap IV, V og VI.

Kommunen har verken vurdert om vilkårene i friluftsløven §14 er oppfylt, utredet saken jf Fvl §17 eller begrunnet sitt vedtak jf Fvl §§24 og 25 før det fattes vedtak. Dette vitner om en manglende forståelse for grunnleggende krav til forsvarlig saksbehandling.

Nordkapp kommune har ikke i denne saksbehandlingen lagt Statsforvalterens veiledning til grunn, gitt i brev datert 19.12 2019.

Votering nr 1 - Votering over forslag

Opprinnelig forslag: 4 stemmer (57%) - AP 2, H 2

Saken sendes tilbake til kommunedirektøren: 3 stemmer (43%) - SP 1, SV 2

FSK - 30/24 vedtak

Kommunedirektøren anbefaler at løyve gis med følgende vilkår:

Adkomstavgift

1. Nordkapp kommune gir Scandic Hotels AS (Løyvehaver) løyve til å innfordre adkomstavgift på Nordkapp-platået i medhold av lov om friluftslivet (friluftsløven) § 14 (Avgiften) i perioden fra 1. juni 2024 og frem til den pågående planprosessen for ny områdeplan på Nordkapphalvøya er avklart gjennom stadfestelse av ny plan, men uansett frem til 31. mai 2026.
2. Avgiften skal dekke Løyvehavers kostnader knyttet til tilrettelegging og drift av parkeringsområdet og delen av utendørsområdene på Nordkapp-platået som vist på kart inntatt som vedlegg 1 til løyvet (Området).
3. Avgiften skal være rimelig og må ikke stå i misforhold til de tiltak Løyvehaver har gjort og gjør på området til fordel for friluftsfolket.
4. Avgiften per besøkende person og per kjøretøy fremgår av vedlegg 2 til løyvet. Avgiften kan justeres i henhold til endringene i konsumprisindeksen med virkning fra 1. juni hvert år med april 2024 som basisindeks.
5. Løyvehaver skal legge frem et revisorgodkjent regnskap etter 12 måneders drift med løyve og fremlegge dette for kommunens gjennomgang. Dersom det etter 12 måneders drift viser seg at løyveinntekten vil overstige kostnadene i løyveperioden skal satsene tilpasses i den påfølgende 12 måneders periode slik at det ikke blir et avvik mellom inntekter og kostnader totalt sett over løyveperioden. Avgiften kan etter forutgående samtykke fra Nordkapp kommune også justeres dersom det oppstår uforutsette behov eller det viser seg at de faktiske kostnadene vil avvike betydelig fra de estimerte kostnadene.
6. Informasjon om Avgiften skal være tydelig kommunisert på en imøtekommende måte overfor besøkende gjennom skilting på stedet og de digitale flatene for Nordkapp-platået som Scandic forvalter. Det skal komme klart frem at adgang til Nordkapphallen ikke er inkludert i Avgiften, og at det er opp til den enkelte besøkende å kjøpe inngangsbillett og besøke Nordkapphallen.
7. Avgiften skal innfordres på en måte som er praktisk og fremstår imøtekommende overfor besøkende og i tråd med beskrivelsen angitt i løyvesøknaden med vedlegg. [Løyvehaver skal også administrere parkering på Området i tråd med søknaden.

Løyvehavers drift av Området

8. Løyvehaver skal avsette ressurser til driften av Området i tråd med budsjett vedlagt løyvesøknaden både hva angår personell og materiell, og innenfor rammen av dette søke å ivareta de driftsoppgaver som er fastsatt i disse løyvevilkår på best mulig måte.

9. Anlegg, installasjoner, gjerder mv. på Området skal regelmessig inspiseres og vedlikeholdes slik at nåværende tilstand og sikring opprettholdes.
10. Sanitæranlegg skal som et minimum være åpent og tilgjengelig i perioden hvor Løyvehaver har bemanning på området knyttet til tilrettelegging av parkering og innfordring av Avgiften.
11. I åpningstiden for Nordkapphallen skal HC-toalett i Nordkapphallen være tilgjengelig for bevegelseshemmede som har behov for det, dersom det ikke finnes et tilfredsstillende alternativ for brukerne utenfor Nordkapphallen.
12. Ved opparbeidelse og drift av atkomstveier, parkeringsområder, sanitæranlegg og øvrige tilretteleggingstiltak på Området, bør det, i den grad det er praktisk, tilstrebes universell utforming for å fremme tilgjengelighet for bevegelseshemmede.
13. Renovasjonsløsningene på Området skal ha kapasitet til å ta unna normalt avfall fra besøkende.
14. Området skal regelmessig gjennomgås for å fjerne henslengt avfall. Tømming av renovasjonspunkter må tilpasses besøket til enhver tid slik at det ikke hopper seg opp avfall.
15. Tilstrekkelig stor del av parkeringsplassen, samt adkomst fra parkeringsplassen til "globusen" skal ryddes for snø ved snøfall og gruses ved behov, så lenge Nordkapphallen holdes åpen.
16. Nye skilter på Nordkapp-platået skal utformes og plasseres i samråd med kommunen.
17. Parkering skal være tidsbegrenset slik at kjøretøy som blir stående over natten ikke kan bli stående lengre enn til kl. 12 påfølgende dag.
18. Dersom det oppstår akutt behov for å søke ly for å ivareta sikkerheten til de besøkende på platået, skal besøkende som ikke allerede har forhåndskjøpt billett til Nordkapphallen tilbys å søke ly i Nordkapphallen uten krav om kjøp av billett.

Kontroll, oppfølging, evaluering

19. Det skal gjennomføres minimum ett møte per år mellom kommunen og Løyvehaver for å evaluere løyveordningen i løyveperioden. Møtet skal følge regnskapsåret. Kommunen kan med rimelig varsel foreta befaringer og be om redegjørelser for Løyvehaver overholdelse og oppfyllelse av løyvevilkårene.

Tilbakekall

20. Kommunen kan trekke løyvet tilbake dersom vilkår i dette vedtaket ikke blir overholdt av Løyvehaver og Løyvehaver innen rimelig frist ikke har rettet seg etter pålegg om retting.

Bakgrunn for saken

Nordkapp kommune har mottatt søknad fra Scandic Hotels AS (Scandic) om løyve for innkreving av adkomstavgift på Nordkapp-platået etter friluftsløven § 14. Det søkes om løyve til innkreving av parkeringsavgift for de kjøretøy som benytter parkeringsplassen på platået, og en separat avgift for tilgang til de utearealer som Rica fester av Fefo. Adkomstavgiften knyttet til parkering og tilgang til utearealer vil ikke gi tilgang til Nordkapphallen, og inngangsbilletten til hallen er heller ikke regulert av friluftsløven og dermed ikke tema for denne søknaden.

Søknaden er vedlagt saken.

Vurdering

Vurdering av søknaden følger Miljødirektoratets føringer.

Det er kommunen som avgjør om man skal kunne kreve inn avgift for tilgang til friluftsområder, og hvor stor denne kan være. Allemannsretten er et gratis gode. I enkelte tilfeller kan det likevel forsvare å ta en lav pris for enkel og nødvendig tilrettelegging. Dette følger av frilufsloven § 14:

Frilufsloven § 14 (Avgift for adgang til friluftsområder)

Ferdselsrett etter denne lov er ikke til hinder for at eier eller bruker etter løyve av kommunen kan kreve en rimelig avgift for adgangen til badestrand, teltplass eller annet opparbeidet friluftsområde, men avgiften må ikke stå i misforhold til de tiltak eier eller bruker har gjort på området til fordel for friluftsfolket. Det kan settes vilkår for slikt løyve.

Dette gjelder for eksempel toalett, parkeringsplasser og annen nødvendig opparbeiding av friluftsområder.

Søknadens innhold

Søknaden må inneholde:

- Opplysninger om områdets karakter
 - I søknaden fremgår det at området det søkes løyve for er opparbeiding og drift av parkering og friluftsområdene på platået.
- Hvilke tiltak det søkes om betaling for
 - Toalettfasiliteter med vann og avløp, inkludert renhold av disse
 - Avfallshåndtering, inkludert miljøvakter som blant annet plukker søppel og hindrer miljøinngrep, som for eksempel bygging av varder
 - Sikring av utearealer, inkludert vedlikehold og utbedring av gjerder
 - Grusing og snørydding av parkeringsplass og utearealer
 - Tilrettelegging for en trygg adkomst, trafikkavvikling og avgiftsinnkreving, inkludert kostnader til besøksverter og anskaffelse av billettsteder, skilting, belysning og etablering av trafikk skiller
- Beregnede kostnader med tiltaket og størrelse på avgiften
 - Det vises til kostnadsberegningene i vedlagt søknad

Avgift for tilretteleggingstiltak

Søknad om avgift for tilretteleggingstiltak i friluftslivsområder, må vurderes opp mot vilkårene i friluftslivsloven § 14. Avgiften skal være rimelig, og det er selv-kost-prinsippet som skal legges til grunn. Søker skal ikke bygge opp fortjeneste på tilretteleggingstiltaket, men det er mulig å sette av en mindre sum til nødvendig vedlikehold. Det kan ikke kreves avgift som er ment å dekke kostnader knyttet til fremtidige tilretteleggingstiltak.

Det kan settes vilkår for å ta avgift.

Parkeringsavgift for utfartsområder

Kommunen kan gi eier eller bruker tillatelse til å kreve avgift for adgang til badestrand, teltplass eller annet opparbeidet friluftsområde når avgiften er rimelig og står i forhold til de tilretteleggingstiltakene som er til fordel for friluftslivet. Avgift for adgang til friluftsområde krever at tre vilkår er oppfylt:

Det må foreligge et friluftsområde

Dommen som ble stadfestet av Høyesterett slår fast at hele platået, minus selve hallen og E69, er utmark etter frilufsloven.

Det må være gjennomført en tilrettelegging til fordel for friluftsfolket

Tilrettelegging og opparbeiding for friluftsfolket fremgår av søknaden

Avgiften må være rimelig og må ikke stå i misforhold til tiltakene eier eller bruker har gjort på området til fordel for friluftsfolket.

Det kan være utfordrende å beregne en avgift basert på grunneiers etablerings- og vedlikeholdskostnader med tanke på at utgiften skal fordeles på et ukjent antall besøkende. Trolig må avgiften bero på en skjønnsmessig vurdering, hvor grunneiers kostnader og antatt besøkstall tillegges vekt. For parkeringsplasser kan en ta utgangspunkt i kapasiteten til parkeringsplassen og forventet bruk av denne. I tillegg må det kunne legges vekt på hvordan størrelsen på avgiften fremstår for den enkelte friluftslivsbruker, med det mener vi at det må være en viss rimelighet mellom avgiften og det en får igjen for betalingen.

I søknaden fremgår det følgende:

Scandic har god statistikk for antall kjøretøyer og personer som besøker plataet i løpet av et år – frem til og med sesongen 2022. For sesongen 2023 finnes ikke tilsvarende tall i og med at man ikke lenger har stanset og talt hvert kjøretøy som har ankommet plataet. Ved beregningen av avgiften har vi derfor tatt utgangspunkt i 2022-tallene.

Kontroll gjennom oppfølging

Det er kommunen som avgjør om man skal kunne kreve inn avgift for tilgang til friluftslivsområder, og hvor stor denne kan være. Administrasjonen har ingen forutsetninger for å bestride Scandics beregninger. Kontroll og evaluering av tiltak og avgiftsnivå vil skje gjennom årlige møter mellom løyvehaver og kommunen. Disse møtene skal følge regnskapsåret der et revisorgodkjent regnskap vil fungere som kunnskapsgrunnlag for evalueringsprosessen.

Konklusjon

Kommunedirektøren mener søknaden fra Scandic Hotels AS er komplett etter Miljødirektoratets føringer, og et godt utgangspunkt og bidrag til en organisert forvaltning av friluftsområdet på plataet etter friluftsløven. Innstillingen følger vedlagt utkast til løyve med et par unntak: Årlige oppfølgingsmøter skal følge regnskapsåret. Til grunn for møtene skal det foreligge et revisorgodkjent regnskap.

Vedlegg

Søknad om løyve, 17.04.2024

Tillate avgift for tilgang til friluftsområder